

Panorama knih**Petr Chalupa,
Olga Vilímková a Vít Vilímek:
Minulost a přítomnost
Mexika a Peru***

Masarykova univerzita v Brně vydala útlou knihu nesoucí název dvou latinskoamerických zemí. Kniha představuje čtenáři v historicko-geografické mozaice Mexiko a Peru. Obě země, ač každá leží v „jiné“ Americe, spojuje kromě stejného úředního jazyka také podobně slavná minulost velkých indiánských říší a jejich stejně smutný pád. Trojice autorů zde uplatňuje jak své odborné kvality, tak svá pozorování a osobní vztah k oběma zemím. Nabízí čtenáři několik různých úhlů, pod kterými je možné obě země charakterizovat a chápat jejich specifika. A právě spojení několika různých témat činí tuto publikaci zajímavou, protože také komplexnější a univerzálnější.

V úvodu autoři načrtávají paleogeografický vývoj i současný socioekonomický stav oblasti a stručně představují její faunu a flóru. Dále se věnují každé z těchto zemí v oddělených výkladech. Všimají si vždy přírodních poměrů, současného hospodářství a populace a posléze též připomínají historické osudy země. Čtenář je proveden stručnými dějinami jednotlivých civilizací, které se na daném území střídaly, podrobněji pak poznává období španělské conquisty – dobývání země – a dochází postupně až k současnosti. Autoři kladou důraz na kulturu jednotlivých indiánských národů, které se na popisovaném území vystřídaly. Ty daly základ vrcholným a v poměru ke svým předchůdkyním velice krátkým civilizacím – incké v Peru a aztécké v Mexiku, jež mají společné také to, že byly poslední. Autoři nepodávají jen přehled civilizací s jejich stručnou charakteristikou, ale i přes omezený rozsah publikace v ní kromě obecné charakteristiky kultur uvádějí také nejzajímavější a nejcharakterističtější rysy zdejších ritů, architektury či panteonu.

Dalším oddílem knihy je Mozaika založená na osobní zkušenosti autorů z cest. Ti

se zde vracejí k přítomnosti obou zemí, nikoliv však s převahou kvantitativních údajů a procentního vyjádření jako v prvních oddílech, ale v takové podobě, jakou zaregistrovali na základě autopsie. Kromě osobních postřehů ze života v zemi jsou rozvedena také některá témata předchozích oddílů, která by předchozí výklad narušovala. Součástí této „duografie“ tvoří náčrtky a fotografie zasazené do textu v černobílém provedení nebo do přílohy na konci publikace v provedení barevném. Drobnou vadou na kráse je místy zmylené číslování fotografií v textu.

Publikace si neklade za cíl stát se uceleným a vyčerpávajícím rozbohem vyčtených tematických okruhů. Je spíše inspirací, seznámením se s jiným kulturním i zeměpisným diskurzem a může sloužit jako návod či odrazový můstek k dalšímu studiu; to může být usnadněno také díky nabízené bohaté bibliografii, týkající se jak vrásnění horstev, tak conquisty. Značným přínosem publikace je již samo její vydání, neboť kniha rozšiřuje skromnou nabídku česky psané literatury k tematice latinskoamerických zemí. Přínosem je i netypické spojení různých druhů charakteristiky obou zemí podané populární formou, takže i výklad geologických jevů podobně jako architektonických památek se může stát instruktivní pomůckou potenciálního cestovatele.

E. MALÍROVÁ

*Brno 2001.

**Vladimír Smékal:
Pozvání do psychologie
osobnosti.
Člověk v zrcadle vědomí
a jednání***

Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. (1935), vyučující psychologii na MU v Brně, na UK v Praze a na UP v Olomouci a ředitel Centra výzkumu vývoje osobnosti, si za hlavní cíl knihy vylíčil „uspořádat poznatky o osobnosti tak, aby je člověk mohl aplikovat na poznání sebe i druhých a na hledání vhodného rámce pro pomoc lidem“. Svou knihu člení do patnácti kapitol – od 1. Co je osob-